

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే
॥ ప్రథమాష్టకే చతుర్థః ప్రశ్నః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
॥ ప్రథమాష్టకే చతుర్థః ప్రశ్నః ॥

హరిః ఓ(4)ం ।

ఉభయే వా ఏతే ప్రజాపతేరధ్యస్మజ్యంత ।

దేవాశ్చాసురాశ్చ ।

తాన్న వ్యజానాత్ ।

ఇమేఽన్య ఇమేఽన్య ఇతి ।

స దేవానగ్ం శూనకరోత్ ।

తానభ్యషుణోత్ ।

తాన్ప్రవిత్రేణాపునాత్ ।

తాన్ప్రస్తాత్ప్రవిత్రస్య వ్యగృహ్ణాత్ ।

తే గ్రహా అభవన్ ।

తద్గ్రహాణాం గ్రహత్వం ॥ 1 ॥

దేవతా వా ఏతా యజమానస్య గృహే గృహ్యంతే ।

యద్గ్రహాః ।

విదురేనం దేవాః ।

యస్యైవం విదుష ఏతే గ్రహా గృహ్యంతే ।

ఏషా వై సోమస్యాహుతిః ।

Please let us know of any errors in this text.

యదు॑పాగ్ం॒శుః |
 సోమే॑న దే॒వాగ్స్త॑ర్పయాణీతి ఖ॒లు వై సోమే॑న యజతే |
 యదు॑పాగ్ం॒శుం జుహోతి |
 సోమే॑నైవ తద్దే॒వాగ్స్త॑ర్పయతి |
 యధ్ర॑హంజుహోతి || 2 ||

దే॒వా ఏ॒వ తద్దే॒వాన్గచ్ఛ॑ంతి |
 యచ్ఛ॑మసాంజుహోతి |
 తేనై॒వాను॑రూపేణ యజ॑మానః సు॒వర్గం లో॑కమేతి |
 కిం న్వే॑తదగ్ర ఆసీది॒త్యాహుః॑ |
 యత్పా॑త్రాణీతి |
 ఇ॒యం వా ఏ॒తదగ్ర॑ ఆసీత్ |
 మృ॒న్మయా॑ని వా ఏతా॑న్యాసన్ |
 తైర్దే॒వా న వ్యా॑వృతమగచ్ఛన్ |
 త ఏ॒తాని॑ దారు॒మయా॑ణి పాత్రా॑ణ్యపశ్యన్ |
 తాన్య॑కుర్వత || 3 ||

తైర్ద్వై తే వ్యా॑వృతమగచ్ఛన్ |
 యద్దా॑రు॒మయా॑ణి పాత్రా॑ణి భవంతి |
 వ్యా॑వృతమే॒వ తైర్వ॑జమా॒నో గచ్ఛ॑తి |
 యా॑ని దారు॒మయా॑ణి పాత్రా॑ణి భవంతి |
 అము॑మే॒వ తైర్లో॑కమభి॒జయ॑తి |

యాని మృన్మయాని |
 ఇమమేవ తైర్లోకమభిజయతి |
 బ్రహ్మవాదినో వదంతి |
 కాశ్చతస్రః స్థాలీర్వాయవ్యాః సోమగ్రహణీరితి |
 దేవా వై పృథ్విమదుప్రాన్న్ || 4 ||

తస్యా ఏతే స్తనా ఆసన్న్ |
 ఇయం వై పృథ్విః |
 తామాదిత్యా ఆదిత్యస్థాల్యా
 చతుష్పదః పశూనదుప్రాన్న్ |
 యదాదిత్యస్థాలీ భవతి |
 చతుష్పద ఏవ తయా పశూన్ యజమాన ఇమాం దుహే |
 తామింద్ర ఉక్త్యస్థాల్యేంద్రియమదుహత్ |
 యదుక్త్యస్థాలీ భవతి |
 ఇంద్రియమేవ తయా యజమాన ఇమాం దుహే |
 తాం విశ్వేదేవా ఆగ్రయణస్థాల్యోర్జమదుప్రాన్న్ |
 యదాగ్రయణస్థాలీ భవతి || 5 ||

ఊర్జమేవ తయా యజమాన ఇమాం దుహే |
 తాం మనుష్యా ధ్రువస్థాల్యాఽయురదుప్రాన్న్ |
 యద్ధ్రువస్థాలీ భవతి |
 ఆయురేవ తయా యజమాన ఇమాం దుహే |

స్థా॒ల్యా గృ॒హ్ణాతి॑ ।
 వా॒యవ్యే॑న జు॒హోతి॑ ।
 తస్మా॑దన్యే॒న పా॒త్రేణ॑ ప॒శుండు॑హంతి ।
 అన్యే॒న ప్రతి॑గృహ్ణాంతి ।
 అథో॑ వ్యా॒వృత॑మే॒వ తద్య॑జమా॒నో గచ్ఛ॑తి ॥ 6 ॥

గ్ర॒హత్వం॑ గ్రహం॑జుహో॑త్యకు॒ర్వతా॑దుప్రా॒న్నాగ్ర॑యణస్థా॒లీ
 భవ॑తి నవ చ ॥ 1 ॥

యు॒వగ్ం సు॒రామ॑మశ్వి॒నా ।
 నము॑చా॒వాఽసు॑రే స॒చా ।
 వి॒పిపా॑నా శు॒భస్ప॑తీ ।
 ఇంద్రం॑ కర్మ॒స్వావ॑తం ।
 పు॒త్రమి॑వ పిత॒రావ॑శ్వి॒నోభా॑ ।
 ఇంద్రా॑వతం కర్మ॒ణా దగ్ం॑స॒నాభిః॑ ।
 యథ్స॑రామం వ్యపి॒బః శచీ॑భిః ।
 సర॑స్వతీ త్వా మ॒ఘవ॑న్నభీ॒ష్టాత్ ।
 అహో॑వ్యగ్నే హ॒విరా॑స్యే తే ।
 స్రుచీ॑వ ఘృ॒తం చ॒మూ ఇ॒వ సోమః॑ ॥ 7 ॥

వా॒జస॑నిగ్ం రయి॒మస్మే సు॑వీరం ।
 ప్ర॒శస్తం॑ ధే॒హి య॑శసం బృ॒హంతం॑ ।
 యస్మి॑న్నశ్వా॒స ఋ॒షభా॑స ఉ॒క్షణః॑ ।

వశా మేషా అవస్థస్థాస ఆహుతాః |
 కీలా॒లపే॒ సోమ॑పృ॒ష్ఠాయ॑ వేధ॒సే |
 హృ॒దా మ॒తిం జ॒నయ॑ చారు॒మగ్నయే॑ |
 నానా హి వాం దే॒వహి॑తగ్ం సదో మి॒తం |
 మా సగ్ంసృ॒క్షాథాం॑ పరమే వ్యోమ॒న్ |
 సురా త్వమసి శు॒ష్మిణీ॑ సోమ ఏ॒షః |
 మా మా హిగ్ంసీః స్వాం యోని॑మావిశన్న్ || 8 ||

యదత్ర శి॒ష్టగ్ం ర॒సినః॑ సుత॒స్య |
 యది॒న్ద్రో అపి॑బ॒చ్ఛచీ॑భిః |
 అహం తద॒స్య మ॒నసా॑ శివే॒న |
 సోమగ్ం రా॒జాన॑మిహ భక్ష॒యామి॑ |
 ద్వే స్రు॒తీ అశృ॑ణవం పి॒తృణాం॑ |
 అహం దే॒వానా॑ముత మర్త్యా॒నాం |
 తాభ్యామి॒దం వి॒శ్వం భు॑వ॒నగ్ం సమే॑తి |
 అంతరా పూర్వమపరం చ కే॒తుం |
 యస్తే దే॒వ వరు॑ణ గాయత్ర॒ఛందాః॑ పాశః |
 తం త ఏ॒తేనా॑వయజే || 9 ||

యస్తే దే॒వ వరు॑ణ త్రి॒ష్టుప్ఞ్చ॑ందాః పాశః |
 తం త ఏ॒తేనా॑వయజే |
 యస్తే దే॒వ వరు॑ణ జగ॒తీ॑ఛందాః పాశః |

తం త ఏతేనావయజే ।
 సోమో వా ఏతస్య రాజ్యమాదత్తే ।
 యో రాజా సన్త్రాజ్యో వా సోమేన యజతే ।
 దేవసువామేతాని హవీగ్ంషి భవంతి ।
 ఏతావంతో వై దేవానాగ్ం సవాః ।
 త ఏవాస్మై సవాన్ప్రయచ్ఛంతి ।
 త ఏనం పునః సువంతే రాజ్యాయ ।
 దేవసూ రాజా భవతి ॥ 10 ॥

సోమ ఆవిశన్ యజే రాజ్యాయైకం చ ॥ 2 ॥

ఉదస్థాద్దేవ్యదితిర్విశ్వరూపీ ।
 ఆయుర్యజ్ఞపతావధాత్ ।
 ఇంద్రాయ కృణ్వతి భాగం ।
 మిత్రాయ వరుణాయ చ ।
 ఇయం వా అగ్నిహోత్రీ ।
 ఇయం వా ఏతస్య నిషీదతి ।
 యస్యాగ్నిహోత్రీ నిషీదతి ।
 తాముత్థాపయేత్ ।
 ఉదస్థాద్దేవ్యదితిరితి ।
 ఇయం వై దేవ్యదితిః ॥ 11 ॥

ఇ॒మా॒మే॒వా॒స్మా ఉ॒త్థా॑ప॒యతి॑ ।
 ఆ॒యు॒ర్య॒జ్ఞప॑తా॒వధా॑ది॒త్యాహ॑ ।
 ఆ॒యు॒రే॒వాస్మి॑ంద॒ధాతి॑ ।
 ఇంద్రా॑య కృ॒ణ్వతీ॑ భా॒గం మి॒త్రాయ॑
 వరు॑ణాయ చే॒త్యాహ॑ ।
 యథా॑ య॒జురే॒వైతత్ ।
 అ॒వర్తి॑ం వా ఏ॒ష్వైత॑స్య పా॒ప్మానం॑
 ప్రతి॑ఖ్యా॒య ని॒షీదతి॑ ।
 యస్యా॑గ్ని॒హోత్ర॑ప॒సృష్టా ని॒షీదతి॑ ।
 తాం దు॒గ్ధ్వా బ్రా॒హ్మణా॑య ద॒ద్యాత్ ।
 యస్యా॑న్నం నా॒ద్యాత్ ।
 అ॒వర్తి॑మే॒వాస్మి॑న్పా॒ప్మానం॑ ప్రతి॑ముంచతి ॥ 12 ॥

దు॒గ్ధ్వా ద॒దాతి॑ ।
 న హ్య॑దృ॒ష్టా దక్షి॑ణా దీ॒యతే॑ ।
 పృ॒థివీం వా ఏ॒తస్య॑ ప॒యః ప్ర॑వి॒శతి॑ ।
 యస్యా॑గ్ని॒హోత్రం॑ దు॒హ్యమా॑నగ్గ్ స్కం॒దతి॑ ।
 యద॒ద్య దు॒గ్ధం పృ॒థివీ॑మ॒సక్త॑ ।
 యదో॑షధీ॒రప్య॑స॒రద్య॑దాపః ।
 పయో॑ గృ॒హేషు॑ పయో॑ అ॒ఘ్నియా॑సు ।
 పయో॑ వ॒ధ్నేషు॑ పయో॑ అ॒స్తు త॒న్మయా॑త్యాహ ।

ప॒య ఏ॒వాత్మ॑స్త్వహే॒షు ప॑శు॒షు ధ॑త్తే ।

అప॑ ఉ॒ప॒స్మజ॑తి ॥ 13 ॥

అ॒ద్భిరే॒వైన॑దాప్నోతి ।

యో వై య॒జ్ఞస్యార్థే॑నానార్త॒గ్ం స॒గ్ంస్మజ॑తి ।

ఉ॒భే వై తే తర్హ్యోర్భ॑తః ।

ఆర్భ॑తి ఖ॒లు వా ఏ॒తద॑గ్నిహో॒త్రం ।

యద్దు॒హ్యమా॑నగ్గ్ స్కం॒దతి॑ ।

యద॑భిదు॒హ్యత్ ।

ఆర్థే॑నానార్తం య॒జ్ఞస్య స॒గ్ంస్మజే॑త్ ।

తదే॒వ యాదృ॑క్కిదృ॒చ్ఛ హో॑తవ్యం ।

అథా॒న్యం దు॒గ్ధ్వా పు॑నర్హోతవ్యం ।

అనార్థే॑నై॒వార్తం॑ య॒జ్ఞస్య నిష్క॑రోతి ॥ 14 ॥

యద్యు॒ద్భృత॑స్య స్కం॒దేత్ ।

యత్తతో॒హుత్వా॑ పు॒నరే॑యాత్ ।

య॒జ్ఞం విచ్ఛి॑ంద్యాత్ ।

యత్త॑ స్కం॒దేత్ ।

తన్ని॒షద్య॑ పు॒నర్గృ॑హ్ణీయాత్ ।

యత్రై॒వ స్కం॒దతి॑ ।

తత॑ ఏ॒వైన॑త్పు॒నర్గృ॑హ్ణాతి ।

తదే॒వ యాదృ॑క్కిదృ॒చ్ఛ హో॑తవ్యం ।

అథాన్యాం దుగ్ధ్వా పునర్హోతవ్యం ।
అనార్తేనైవార్తం యజ్ఞస్య నిష్కరోతి ॥ 15 ॥

వివా ఏతస్య యజ్ఞశ్చిద్యతే ।
యస్యాగ్నిహోత్రేఽధిశ్రితే శ్వాఽంతరా ధావతి ।
రుద్రః ఖలు వా ఏషః ।
యదగ్నిః ।
యధామన్వత్యావర్తయేత్ ।
రుద్రాయ పశూనపిదధ్యాత్ ।
అపశుర్యజమానః స్యాత్ ।
యదపోఽన్వతిషించేత్ ।
అనాద్యమగ్నేరాపః ।
అనాద్యమాభ్యామపిదధ్యాత్ ।
గార్హపత్యాద్భస్మాదాయ ।
ఇదం విష్ణుర్విచక్రమ ఇతి
వైష్ణవ్యర్చాఽహవనీయాద్ధ్వగ్ంసయన్నుద్రవేత్ ।
యజ్ఞో వై విష్ణుః ।
యజ్ఞేనైవ యజ్ఞగ్ం సంతనోతి ।
భస్మనా పదమపివపతి శాంత్యై ॥ 16 ॥

వై దేవ్యదితిర్మంచతి సృజతి కరోతి కరోత్యాభ్యామపి -
దధ్యాత్పంచ చ ॥ 3 ॥

నివా ఏ॒తస్యా॑హ॒వనీ॑యో గా॒ర్హ॒పత్యం॑ కా॒మయ॑తే ।
 ని గా॒ర్హ॒పత్య ఆ॒హవ॑నీ॒యం ।
 యస్యా॑గ్నిమను॒ద్ధృత॑గ్ం సూ॒ర్యో॒భిని॑రోచ॒తి ।
 ద॒ర్భేణ॑ హి॒రణ్యం॑ ప్ర॒బధ్య॑ పు॒రస్తా॑ద్ధరేత్ ।
 అ॒థాగ్నిం ।
 అ॒థాగ్ని॒హోత్రం॑ ।
 యద్ధి॑రణ్యం పు॒రస్తా॑ద్ధర॒తి ।
 జ్యోతి॑ర్వై హి॒రణ్యం ।
 జ్యోతి॑రే॒వైనం॑ ప॒శ్యన్ను॑ద్ధర॒తి ।
 యద॒గ్నిం పూ॒ర్వగ్ం హ॒రత్య॑థాగ్ని॒హోత్రం॑ ॥ 17 ॥

భా॒గధే॑యే॒నైవైనం॑ ప్ర॒ణయ॑తి ।
 బ్రా॒హ్మణ ఆ॒ర్షేయ ఉ॑ద్ధరేత్ ।
 బ్రా॒హ్మణో వై స॒ర్వా దే॑వ॒తాః ।
 స॒ర్వాభి॑రే॒వైనం॑ దే॒వతా॑భిరుద్ధర॒తి ।
 అ॒గ్నిహో॑త్రముపసా॒ద్యాత॑మి॒తోరా॑సీ॒త ।
 వ్ర॒తమే॑వ హ॒తమ॑ను॒రియ॑తే ।
 అంతం॑ వా ఏ॒ష ఆత్మ॑నో గచ్ఛ॒తి ।
 యస్తా॑మ్య॒తి ।
 అంత॑మే॒ష య॒జ్ఞస్య॑ గచ్ఛ॒తి ।
 యస్యా॑గ్నిమను॒ద్ధృత॑గ్ం సూ॒ర్యో॒భిని॑రోచ॒తి ॥ 18 ॥

పు॒నః స॒మన్య॑ జు॒హోతి॑ |
 అంతే॑నై॒వాంతం॑ య॒జ్ఞస్య॑ నిష్క॒రోతి॑ |
 వరు॑ణో వా ఏ॒తస్య॑ య॒జ్ఞం గృ॑హ్లాతి |
 యస్యా॒గ్నిమను॑ద్ధృతగ్ం సూ॒ర్యోభి॑ని॒రోచ॑తి |
 వారు॑ణం చరుం నిర్వ॑పేత్ |
 తేనై॒వ య॒జ్ఞం నిష్క్రి॑ణీతే |
 ని వా ఏ॒తస్యా॑హవనీ॒యో గార్హ॑పత్యం కామయతే |
 ని గార్హ॑పత్య ఆహవనీ॒యం |
 యస్యా॒గ్నిమను॑ద్ధృతగ్ం సూ॒ర్యోఽభ్యు॑దేతి |
 చతు॑ర్గ్రహీతమా॒జ్యం పు॒రస్తా॑ద్ధరేత్ || 19 ||

అథా॒గ్నిం |
 అథా॒గ్నిహో॑త్రం |
 యదా॑జ్యం పు॒రస్తా॑ద్ధరతి |
 ఏ॒తద్వా॑ అగ్నేః ప్రి॒యం ధా॑మ |
 యదా॑జ్యం |
 ప్రియే॑ణై॒వైనం॑ ధా॒మ్నా స॒మర్థ॑యతి |
 యద॒గ్నిం పూ॒ర్వగ్ం హ॒రత్య॑థా॒గ్నిహో॑త్రం |
 భాగధే॑యేనై॒వైనం॑ ప్ర॒ణయ॑తి |
 బ్రా॒హ్మణ॑ ఆర్షే॒య ఉ॑ద్ధరేత్ |
 బ్రా॒హ్మణో॑ వై సర్వా॑ దే॒వతాః॑ || 20 ||

స॒ర్వా॒భి॒రే॒వైనం॑ దే॒వతా॑భి॒రుద్ధ॑రతి ।
 ప॒రాచీ॑ వా ఏ॒తస్మై॑ వ్య॒చ్ఛంతీ॑ వ్య॒చ్ఛతి॑ ।
 య॒స్యాగ్ని॑మను॒ద్ధృత॑గ్ం సూ॒ర్యోఽభ్యు॑దేతి ।
 ఉ॒షాః కే॒తునా॑ జుష॒తాం ।
 య॒జ్ఞం దే॒వేభి॑రి॒న్వితం॑ ।
 దే॒వేభ్యో॑ మ॒ధుమ॑త్త॒మగ్గ్ స్వా॑హేతి
 ప్ర॒త్యజ్ఞి॑ష॒ద్యాజ్యే॑న జుహు॒యాత్ ।
 ప్ర॒తీచీ॑మే॒వాస్మై॑ వి॒వాస॑యతి ।
 అ॒గ్నిహో॑త్రముపసా॒ద్యాత॑మి॒తోరా॑సీత ।
 వ్ర॒తమే॒వ హ॑తమను మ్రి॒యతే॑ ।
 అంతం॑ వా ఏ॒ష ఆత్మ॑నో గచ్ఛతి ॥ 21 ॥

య॒స్తామ్య॑తి ।
 అంత॑మేష య॒జ్ఞస్య॑ గచ్ఛతి ।
 య॒స్యాగ్ని॑మను॒ద్ధృత॑గ్ం సూ॒ర్యోఽభ్యు॑దేతి ।
 పు॒నః స॒మన్య॑ జుహోతి ।
 అంతే॑నై॒వాంతం॑ య॒జ్ఞస్య॑ నిష్క॒రోతి॑ ।
 మి॒త్రో వా ఏ॒తస్య॑ య॒జ్ఞం గృ॑హ్ణాతి ।
 య॒స్యాగ్ని॑మను॒ద్ధృత॑గ్ం సూ॒ర్యోఽభ్యు॑దేతి ।
 మై॒త్రం చ॒రుం ని॑ర్వపేత్ ।

తే॒నై॒వ య॒జ్ఞం ని॒ష్క్రిణీ॑తే ।
య॒స్యా॒హవ॑నీ॒యేఽను॑ద్వా॒తే గా॑ర్హ॒పత్య॑ ఉ॒ద్వాయే॑త్ ॥ 22 ॥

య॒దా॒హవ॑నీ॒యమ॑ను॒ద్వాప్య॑ గా॑ర్హ॒పత్యం॑ మంధే॑త్ ।
వి॒చ్ఛింద్యా॑త్ ।

భ్రా॒తృ॒వ్యమ॑స్మై జన॑యేత్ ।
య॒ద్వై య॒జ్ఞస్య॑ వా॒స్తవ్యం॑ క్రి॒యతే॑ ।
తద॑ను రుద్రో॑ఽవ॒చర॑తి ।
య॒త్పూ॑ర్వమ॒న్వవ॑స్యేత్ ।
వా॒స్తవ్య॑మ॒గ్నిము॑పా॒సీత॑ ।
రుద్రో॑ఽస్య పశు॒న్వాతు॑కః స్యాత్ ।
ఆ॒హవ॑నీ॒యము॑ద్వాప్య ।
గా॑ర్హ॒పత్యం॑ మంధే॑త్ ॥ 23 ॥

ఇ॒తః ప్ర॑థ॒మం జ॒జ్ఞే అ॒గ్నిః ।
స్వా॒ద్యోనే॒రధి॑ జా॒తవే॑దాః ।
స గా॑య॒త్రియా॑ త్రి॒ష్టుభా॑ జగ॑త్యా ।
దే॒వేభ్యో॑ హ॒వ్యం వ॑హతు ప్ర॒జాన॑న్మితి ।
ఛ॒ందో॑భి॒రేవైన॑గ్గ్ స్వా॒ద్యోనేః॑ ప్ర॒జన॑యతి ।
గా॑ర్హ॒పత్యం॑ మంధ॑తి ।
గా॑ర్హ॒పత్యం॑ వా అ॒న్వాహి॑తాగ్నేః పశ॒వ ఉ॑ప॒తిష్ఠ॑ంతే ।
స య॑దు॒ద్వాయ॑తి ।

తదను॑ పశవో॑ఽప క్రామ॑ంతి ।

ఇషే॑ ర॒య్యై ర॑మస్వ ॥ 24 ॥

సహ॑సే ద్యుంనా॑య ।

ఊ॒ర్జే ప॒త్యాయే॑త్యాహ ।

పశ॑వో వై రయిః ।

పశూ॑నేవా॒స్మై ర॑మయతి ।

సార॑స్వతౌ త్వో॒ధ్నై స॑మింధా॒తామి॑త్యాహ ।

ఋ॒క్సామే॑ వై సార॑స్వతా॒వధ్నై॑ ।

ఋ॒క్సామా॑భ్యామే॒వైన॑గ్ం సమింధే ।

సం॒రాడ॑సి విరా॒డసీ॑త్యాహ ।

రథ॑ంతరం వై సం॒రాట్ ।

బృ॒హద్వి॒రాట్ ॥ 25 ॥

తా॒భ్యామే॒వైన॑గ్ం సమింధే ।

వజ్రో॑ వై చక్రం ।

వజ్రో॑ వా ఏ॒తస్య॑ య॒జ్ఞం వి॑చ్ఛినత్తి ।

య॒స్యానో॑ వా రథో॑ వా॒ఽంతరా॑గ్ని యాతి ।

ఆహ॑వనీ॒యము॑ద్వాప్య ।

గా॒ర్హప॑త్యాదు॒ద్ధరేత్ ।

యద॑గ్నే పూ॒ర్వం ప్ర॑భృతం పద॑గ్ం హి తే ।

సూ॒ర్యస్య॑ ర॒శ్మిన॑న్వాతతా॑స ।

తత్ర రయిష్ఠామను సంభరైతం ।
సం నః సృజ సుమత్యా వాజవత్యేతి ॥ 26 ॥

పూర్వేణైవాస్య యజ్ఞేన యజ్ఞమను సం తనోతి ।
త్వమగ్నే సప్రథా అసీత్యాహ ।
అగ్నిః సర్వా దేవతాః ।
దేవతాభిరేవ యజ్ఞగ్ం సం తనోతి ।
అగ్నయే పథికృతే పురోడాశమష్టాకపాలం నిర్వపేత్ ।
అగ్నిమేవ పథికృతగ్ం స్వేన భాగధేయేనోప ధావతి ।
స ఏవైనం యజ్ఞయం పంథామపి నయతి ।
అనడ్వాందక్షిణా ।
వహీ హ్యేష సమృద్ధ్యై ॥ 27 ॥

హరత్యథాగ్నిహోత్రం నింరోచతి హరేద్దేవతా
గచ్ఛత్యుద్వాయేన్మంథేద్రమస్వ బృహద్విరాడితి నవ చ ॥ 4 ॥

ని వై పూర్వం త్రిణి నింరోచతి దర్భేణ యద్ధిరణ్యమగ్నిహోత్రం
పునర్వరుణో వారుణం ని వా ఏతస్యాభ్యుదేతి చతుర్గహితమాజ్యం
యదాజ్యం పరాచ్యుషాః పునర్మిత్రో మైత్రం యస్యాహవనీయేనుద్వాతే
గార్హపత్యే యద్వై మంథేదుద్ధరేత్ ॥

యస్య ప్రాతస్సవనే సోమోఽతిరిచ్యతే ।
మాధ్యందినగ్ం సవనం కామయమానోఽభ్యతిరిచ్యతే ।
గౌర్థయతి మరుతామితి ధయద్వతీషు కుర్వంతి ।

హి॒న॒స్తి॒ వై సం॒ధ్యధీ॑తం ।
 సం॒ధీ॒వ ఖ॒లు వా ఏ॒తత్ ।
 య॒థ్న॒వన॑స్యాతిరి॒చ్యతే॑ ।
 య॒ద్ధయ॑ద్వతీ॒షు కు॒ర్వంతి॑ ।
 సం॒ధేః శాం॒త్యై ।
 గా॒యత్ర॑గ్ం సా॒మ భ॑వతి పంచదశః స్తో॒మః ।
 తే॒నై॒వ ప్రా॑తస్స॒వనా॑న్న యంతి ॥ 28 ॥

మ॒రుత్వ॑తీ॒షు కు॒ర్వంతి॑ ।
 తే॒నై॒వ మా॑ధ్య॒ందినా॑భ్య॒వనా॑న్న యంతి ।
 హో॒తుశ్చ॑మ॒సమ॑నూన్నయంతే ।
 హో॒తాఽను॑శగ్ంసతి ।
 మ॒ధ్యత॑ ఏ॒వ య॒జ్ఞగ్ం స॑మాదధాతి ।
 య॒స్య మా॑ధ్య॒ందినే స॑వనే సోమోఽతిరి॒చ్యతే॑ ।
 ఆది॒త్యం తృ॑తీయస॒వనం కా॒మయ॑మా॒నోఽభ్య॑తిరి॒చ్యతే॑ ।
 గౌ॒రివీ॑తగ్ం సా॒మ భ॑వతి ।
 అతి॑రిక్తం వై గౌ॒రివీ॑తం ।
 అతి॑రిక్తం య॒థ్న॒వన॑స్యాతిరి॒చ్యతే॑ ॥ 29 ॥

అతి॑రిక్తస్య శాం॒త్యై ।
 బ॒ణ్మహా॑గ్ం అ॒సి సూ॒ర్యేతి॑ కుర్వంతి ।
 య॒స్యై॒వాది॒త్యస్య॑ స॒వన॑స్య కామే॒నాతి॑రి॒చ్యతే॑ ।

తే॒నై॒వై॒నం కా॑మే॒న స॑మర్థ॒యంతి॑ ।
 గౌ॒రివీ॒తగ్ం సా॑మ భ॒వతి॑ ।
 తే॒నై॒వ మా॑ధ్యం॒దినా॑భ్యవ॒నాన్న॑ య॒ంతి ।
 స॒ప్తద॑శః స్తోమః ।
 తే॒నై॒వ తృ॑తీ॒యస॑వనాన్న య॒ంతి ।
 హో॒తుశ్చ॑మస॒మనూ॑న్నయంతే ।
 హో॒తాఽను॑శగ్ంసతి ॥ 30 ॥

మ॒ధ్యత॑ ఏ॒వ య॒జ్ఞగ్ం స॑మాద॒ధాతి॑ ।
 య॒స్య తృ॑తీ॒యస॑వనే సోమోతిరిచ్ఛే॒త ।
 ఉ॒క్త్యం కు॑ర్వీత ।
 య॒స్యోక్త్యే॑తిరిచ్ఛే॒త ।
 అతి॑రాత్రం కు॑ర్వీత ।
 య॒స్యాతి॑రాత్రే॒తిరిచ్ఛే॑తే ।
 తత్త్వై॑ దుష్పు॒జ్ఞానం॑ ।
 య॒జమా॑నం వా ఏ॒తత్ప॑శవ ఆసా॒హ్య య॑ంతి ।
 బృ॒హథ్సా॑మ భ॒వతి॑ ।
 బృ॒హద్వా ఇ॒మాన్లో॑కాందాధార ।
 బా॒ర్హతాః॑ పశవః ।
 బృ॒హతై॒వాస్మై॑ పశూందాధార ।
 శి॒వివి॒ష్టవ॑తీషు కుర్వంతి ।

శి॒పి॒వి॒ష్టో॑ వై దే॒వానాం॑ పు॒ష్టం ।
 పు॒ష్ట్యై॒వై॒నగ్ం॑ స॒మర్థ॑యంతి ।
 హో॑తుశ్చ॒మస॑మనూ॒న్నయ॑ంతే ।
 హో॑తా॒నుశగ్ం॑సతి ।

మ॒ధ్యత॑ ఏ॒వ య॒జ్ఞగ్ం॑ స॒మాద॑ధాతి ॥ 31 ॥

య॒ంతి స॒వన॑స్యాతి॒రిచ్య॑తే శగ్ం॑సతి దా॒ధారా॒ష్టా చ ॥ 5 ॥

ఏ॒క్షేకో॑ వై జ॒నతా॑యామింద్రః ।
 ఏ॒కం వా ఏ॒తావి॑ంద్రమ॒భి సగ్ం॑సునుతః ।
 యౌ ద్వౌ సగ్ం॑సునుతః ।
 ప్ర॒జాప॑తిర్వా ఏ॒ష వి॒తాయ॑తే ।
 యద్య॒జ్ఞః ।
 తస్య॑ గ్రా॒వాణో॑ దంతాః ।
 అ॒న్యత॑రం వా ఏ॒తే సగ్ం॑సున్వతోర్నిర్భ॑షతి ।
 పూ॒ర్వేణో॑ప॒సృత్యా॑ దే॒వతా॑ ఇ॒త్యాహుః॑ ।
 పూ॒ర్వోప॑సృతస్య వై శ్రే॒యాన్భ॑వతి ।
 ఏ॒తివ॑ంత్యా॒జ్యాని॑ భ॒వంత్య॑భిజిత్వై ॥ 32 ॥

మ॒రుత్వ॑తీః ప్రతిపదః ।
 మ॒రుతో॑ వై దే॒వానా॑మపరాజితమాయతనం ।
 దే॒వానా॑మే॒వాపరా॑జిత ఆ॒యత॑నే యతతే ।
 ఉ॒భే బృ॑హద్రథంతరే భ॒వతః॑ ।

ఇ॒యం వా॒వ ర॑థంత॒రం ।
 అ॒సౌ బృ॒హత్ ।
 ఆ॒భ్యామే॒వైన॑మంత॒రేతి॑ ।
 వా॒చశ్చ మ॑స॒సశ్చ ।
 ప్రా॒ణాచ్ఛాపా॑నాచ్ఛ ।
 ది॒వశ్చ పృ॒థి॒వ్యాశ్చ ॥ 33 ॥

స॒ర్వస్మాద్వి॒త్తాద్వే॒ద్యాత్ ।
 అ॒భి॒వర్తో॑ బ్ర॒హ్మసా॑మం భ॒వతి॑ ।
 సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా॑భి॒వృత్త్యై॑ ।
 అ॒భి॒జిద్భ॑వతి ।
 సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా॑భి॒జిత్త్యై॑ ।
 వి॒శ్వజి॑ద్భ॒వతి॑ ।
 వి॒శ్వస్య॑ జి॒త్త్యై॑ ।
 య॒స్య భూ॑యాగ్ంసో య॒జ్ఞక్ర॑తవ ఇ॒త్యా॑హుః ।
 స దే॒వతా॑ వృం॒క్త ఇతి॑ ।
 యద్య॑గ్ని॒ష్టోమః॑ సోమః పర॒స్తాధ్వా॑త్ ॥ 34 ॥

ఉ॒క్థ్యం కు॑ర్వీత ।
 యద్యు॑క్థ్యః స్యాత్ ।
 అతి॒రాత్రం॑ కు॑ర్వీత ।
 య॒జ్ఞక్ర॑తుభి॒రేవా॑స్య దే॒వతా॑ వృం॒క్తే ।

యో వై చందోభిరభిభవతి ।
 స సగ్ంసున్వతోరభిభవతి ।
 సంవేశాయ త్వోపవేశాయ త్వేత్యాహ ।
 ఛందాగ్ంసి వై సంవేశ ఉపవేశః ।
 ఛందోభిరేవాస్య ఛందాగ్స్యభిభవతి ।
 ఇష్టర్థో వా ఋత్విజామధ్వర్యుః ॥ 35 ॥

ఇష్టర్థః ఖలు వై పూర్వోఽర్హుః క్షీయతే ।
 ప్రాణాపానౌ మృత్యోర్మా పాతమిత్యాహ ।
 ప్రాణాపానయోరేవ శ్రయతే ।
 ప్రాణాపానౌ మా మా హసిష్టమిత్యాహ ।
 నైనం పురాఽఽయుషః ప్రాణాపానౌ జహితః ।
 ఆర్తిం వా ఏతే నియంతి ।
 యేషాం దీక్షితానాం ప్రమీయతే ।
 తం యదవవర్జేయుః ।
 కూరకృతామివైషాం లోకః స్యాత్ ।
 ఆహర దహేతి బ్రూయాత్ ॥ 36 ॥

తం దక్షిణతో వేద్యే నిధాయ ।
 సర్పరాజ్ఞాయా ఋగ్భిః స్తుయుః ।
 ఇయం వై సర్పతో రాజ్ఞీ ।
 అస్యా ఏవైనం పరిదదతి ।

వ్యృ॒ద్ధం తది॑త్యా॒హుః |
 యథ్ను॑ తమ॑సనుశస్తమి॑తి |
 హో॒తా ప్ర॒థమః ప్రాచీ॑నావీ॒తీ మా॒ర్జ్జాలీ॒యం పరీ॑యాత్ |
 యామీ॑రనుబ్రువన్ |
 సర్ప॑రాజ్జీ॒నాం కిర్త॑యేత్ |
 ఉభ॑యోరే॒వైనం లోక॑యోః పరి॑దదతి || 37 ||

అథో॑ ధువ॑ంత్యే॒వైనం |
 అథో॑ న్యే॒వాస్మై హ్ను॑వతే |
 త్రిః పరి॑యంతి |
 త్రయ॑ ఇమే లో॒కాః |
 ఏభ్య॑ ఏ॒వైనం లోకే॑భ్యో ధువతే |
 త్రిః పునః పరి॑యంతి |
 షట్స్వ॑పద్యంతే |
 షడ్వా॑ ఋతవః |
 ఋతుభి॑రే॒వైనం ధు॑వతే |
 అగ్నౌ ఆ॒యాగ్ంషి పవ॑స ఇతి॑ ప్రతిపదం కుర్వీ॑రన్ |
 రథ॑ంతరసా॒మైషాగ్ం సోమః॑ స్యాత్ |
 ఆయు॑రే॒వాత్మంద॑ధతే |
 అథో॑ పా॒ప్మాన॑మే॒వ విజ॑హతో॒ యంతి॑ || 38 ||

అభిజిత్వై పృథివ్యాశ్చ స్యాదధ్వర్యుర్బ్రూయాల్లోకయోః
పరిదదతి కుర్వీరగ్గ్ స్త్రిణి చ || 6 ||

అసుర్యం వా ఏతస్మాద్వర్ణం కృత్వా |
పశవో వీర్యమపక్రామంతి |
యస్య యూపో విరోహతి |
త్వాష్ట్రం బహురూపమాలభేత |
త్వష్ట్రా వై రూపాణామీశే |
య ఏవ రూపాణామీశే |
సోఽస్మిన్పశున్ వీర్యం యచ్ఛతి |
నాస్మాత్పశవో వీర్యమపక్రామంతి |
ఆర్తిం వా ఏతే నియంతి |
యేషాం దీక్షితానామగ్నిరుద్వాయతి || 39 ||

యదాహవనీయ ఉద్వాయేత్ |
యత్తం మంథేత్ |
విచ్ఛింద్యాత్ |
భ్రాతృవ్యమస్మై జనయేత్ |
యదాహవనీయ ఉద్వాయేత్ |
ఆగ్నీధ్వాదుద్ధరేత్ |
యదాగ్నీధ్వా ఉద్వాయేత్ |
గార్హపత్యాదుద్ధరేత్ |

యథ్గా॑ర్హప॑త్య ఉ॒ద్వా॒యేత్ |
అత॑ ఏ॒వ పు॑స॒ర్మంధే॑త్ || 40 ||

అత్ర॑ వా॒వ స ని॑ల॒యతే॑ |
యత్ర॑ ఖ॒లు వై ని॑లీ॒నము॑త్త॒మం ప॑శ్యంతి |
తదే॑నమిచ్ఛంతి |
యస్మా॒ద్ధారో॑రుద్వా॒యేత్ |
తస్యా॒రణీ॑ కు॒ర్యాత్ |
క్రు॒ముక॑మపి కు॒ర్యాత్ |
ఏ॒షా వా అగ్నేః॑ ప్రి॒యా త॒నూః |
యత్పు॑ముకః |
ప్రి॒యయై॑వైనం తను॒వా సమ॑ర్థయతి |
గా॒ర్హప॑త్యం మంధ॑తి || 41 ||

గా॒ర్హప॑త్యో వా అగ్నే॒ర్యోనిః॑ |
స్వాదే॒వైనం॑ యోనే॒ర్జన॑యతి |
నాస్మై॒ భ్రాతృ॑వ్యం జన॑యతి |
యస్య॑ సోమ ఉపద॑స్యేత్ |
సువ॑ర్ణగ్ం హి॒రణ్యం॑ ద్వే॒ధా విచ్ఛి॑ద్య |
ఋజి॑షే॒న్యదా॑ ధూ॒నుయాత్ |
జు॒హుయా॑దన్యత్ |
సోమ॑మే॒వాభి॑షు॒ణోతి॑ |

సోమం జుహోతి ।

సోమస్య వా అభిషూయమాణస్య ప్రియా
తనూరుదక్రామత్ ॥ 42 ॥

తథ్సవర్ణగ్ం హిరణ్యమభవత్ ।

యథ్సవర్ణగ్ం హిరణ్యం కుర్వంతి ।

ప్రియయైవైనం తనువా సమర్థయంతి ।

యస్యాక్రీతగ్ం సోమమపహరేయుః ।

క్రీణీయాదేవ ।

సైవ తతః ప్రాయశ్చిత్తిః ।

యస్య క్రితమపహరేయుః ।

ఆదారాగ్శ్చ ఫాల్లనాని చాభిషుణయాత్ ।

గాయత్రీ యగ్ం సోమమాహరత్ ।

తస్య యోగ్ంశుః పరాపతత్ ॥ 43 ॥

త ఆదారా అభవన్న్ ।

ఇంద్రో వృత్రమహన్న్ ।

తస్య వల్కః పరాపతత్ ।

తాని ఫాల్లనాన్యభవన్న్ ।

పశవో వై ఫాల్లనాని ।

పశవః సోమో రాజా ।

యదాదారాగ్శ్చ ఫాల్లనాని చాభిషుణోతి ।

సోమమే॑వ రా॒జా॑నమభి॒షు॑ణోతి ।
 శృ॒తేన॑ ప్రాతస్స॒వనే॑ శ్రీ॒ణీయాత్ ।
 ద॒ధ్నా మ॒ధ్యం॑ది॒నే ॥ 44 ॥

నీ॒తమి॒శ్రేణ॑ తృ॒తీయ॑స॒వనే॑ ।
 అ॒గ్ని॒ష్టోమః॑ సోమః॑ స్యాద్ర॒థంత॑రసా॒మా ।
 య ఏ॒వర్వి॒జో వృ॒తాః॑ స్యుః ।
 త ఏ॒నం॑ యా॒జయే॑యుః ।
 ఏ॒కాం గాం॑ దక్షి॒ణాం ద॒ద్యాత్తే॑భ్య ఏ॒వ ।
 పు॒నః సోమం॑ క్రి॒ణీయాత్ ।
 య॒జ్ఞేనై॒వ తద్య॑జ్ఞమి॒చ్ఛతి॑ ।
 సై॒వ తతః॑ ప్రా॒యశ్చి॑త్తిః ।
 స॒ర్వాభ్యో॑ వా ఏ॒ష దే॒వతా॑భ్యః స॒ర్వేభ్యః॑
 పృ॒ష్ఠేభ్య॑ ఆత్మా॒నమా॑గుర॒తే ।
 యః స॒త్త్రాయా॑గుర॒తే ।
 ఏ॒తావా॑న్థలు॒ వై పు॑రు॒షః ।
 యా॒వద॑స్య వి॒త్తం ।
 స॒ర్వవే॑దసే॒న య॑జే॒త ।
 స॒ర్వపృ॑ష్ఠో॒ఽస్య సోమః॑ స్యాత్ ।
 స॒ర్వాభ్య॑ ఏ॒వ దే॒వతా॑భ్యః స॒ర్వేభ్యః॑ పృ॒ష్ఠేభ్య॑
 ఆత్మా॒నం ని॒ష్క్రిణీ॑తే ॥ 45 ॥

ఉద్వాయ॑తి మంధే॑న్మంధత్య॑క్రామత్పరా॑పతన్మధ్యం॑దిన
ఆగు॑రతే పంచ॑ చ || 7 ||

పవ॑మానః సువ॑ర్జనః |
పవి॑త్రేణ విచ॑ర్షణిః |
యః పో॑తా స పు॑నాతు మా |
పునం॑తు మా దే॒వజ॑నాః |
పునం॑తు మన॑వో ధి॒యా |
పునం॑తు వి॒శ్వ ఆ॒యవః॑ |
జాత॑వేదః పవి॑త్రవత్ |
పవి॑త్రేణ పునా॑హి మా |
శుక్రే॑ణ దే॒వ దీ॑ద్యత్ |
అగ్నే॑ క్ర॒త్వా క్ర॒తూగ్ంర॑ను || 46 ||

యత్తే॑ పవి॑త్రమర్చి॑షి |
అగ్నే॑ వి॒తత॑మంతరా |
బ్ర॒హ్మ తే॑స పు॒నీమ॑హే |
ఉభా॑భ్యాం దే॒వ స॑వి॒తః |
పవి॑త్రేణ స॒వేస॑ చ |
ఇ॒దం బ్ర॒హ్మ పు॒నీమ॑హే |
వై॒శ్వదే॑వీ పు॒నతీ॑ దే॒వ్యాగా॑త్ |
యస్యై॑ బ॒హ్వస్త॑ను॒వో వీ॒తపృ॑ష్ఠాః |

తయా మదంతః సధ మాద్యేషు |
వయగ్గ్ స్యామ పతయో రయాణాం || 47 ||

వైశ్వానరో రశ్మిభిర్మా పునాతు |
వాతః ప్రాణేనేషిరో మయోభూః |
ద్యావాపృథివీ పయసా పయోభిః |
ఋతావరీ యజ్ఞయే మా పునీతాం |
బృహద్భిః సవితస్తృభిః |
వర్షిష్టైర్దేవ మన్మథిః |
అగ్నే దక్షైః పునాహి మా |
యేన దేవా అపునత |
యేనాపో దివ్యం కశః |
తేన దివ్యేన బ్రహ్మణా || 48 ||

ఇదం బ్రహ్మ పునీమహే |
యః పావమానీరధ్యేతి |
ఋషిభిః సంభృతగ్ం రసం |
సర్వగ్ం స పూతమశ్నాతి |
స్వదితం మాతరిశ్వనా |
పావమానీర్యో అధ్యేతి |
ఋషిభిః సంభృతగ్ం రసం |
తస్మై సరస్వతీ దుహే |

క్షీ॒రగ్ం స॒ర్పి॒ర్మధా॑దకం ।
పా॒వమా॑నీః స్వ॒స్త్వయ॑నీః ॥ 49 ॥

సు॒దు॒ఘా హి ప॑యస్వతీః ।
ఋ॒షి॒భిః సంభృ॑తో ర॒సః ।
బ్రా॒హ్మ॒ణేష్వ॒మృత॑గ్ం హి॒తం ।
పా॒వమా॑నీర్ద్వి॒శంతు॑ నః ।
ఇ॒మం లో॒కమ॑థో అ॒ముం ।
కా॒మాం॒థమ॑ర్థయంతు నః ।
దే॒వీర్దే॒వైః స॒మాభృ॑తాః ।
పా॒వమా॑నీః స్వ॒స్త్వయ॑నీః ।
సు॒దు॒ఘా హి ఘృ॑తశ్చు॒తః ।
ఋ॒షి॒భిః సంభృ॑తో ర॒సః ॥ 50 ॥

బ్రా॒హ్మ॒ణేష్వ॒మృత॑గ్ం హి॒తం ।
యే॒న దే॒వాః ప॒విత్రే॑ణ ।
ఆత్మా॑నం పు॒నతే॑ స॒దా ।
తే॒న స॒హస్ర॑ధారేణ ।
పా॒వమా॑న్యః పు॒నంతు॑ మా ।
ప్రా॒జాప॑త్యం ప॒విత్రం॑ ।
శతో॑ద్యామగ్ం హి॒రణ్మ॑యం ।
తే॒న బ్ర॒హ్మవి॑దో వ॒యం ।

పూ॒తం బ్ర॒హ్మ పు॒నీమహే॑ ।
 ఇంద్రః॑ సు॒నీతీ సహ॑ మా పునాతు ।
 సోమః॑ స్వ॒స్త్వా వరు॑ణః సమీ॒చ్ఛా ।
 యమో॑ రాజా ప్ర॒మృణా॑భిః పునాతు మా ।
 జాత॑వేదా మోర్జయంత్యా పునాతు ॥ 51 ॥

అను॑ రయీ॒ణాం బ్రహ్మ॑ణా స్వస్త్వయ॑నీః సుదు॑భూ హి ఘృ॒తశ్చ॒త
 ఋషి॑భిః సంభృ॒తో రసః॑ పునాతు త్రిణీ॑ చ ॥ 8 ॥

ప్ర॒జా వై సత్ర॑మాసత తప॒స్తప్య॑మానా అ॒జుహ్వ॑తీః ।
 దే॒వా అప॑శ్యంచమ॒సం ఘృ॒తస్య॑ పూర్ణగ్గ్ స్వ॒ధాం ।
 తము॑పోదతిష్ఠంతమ॒జుహ॑వః ।
 తేనా॑ర్థమా॒స ఊర్జ॑మవారుంధత ।
 తస్మా॑దర్థమా॒సే దే॒వా ఇ॒జ్యంతే॑ ।
 పిత॑రోఽపశ్యంచమ॒సం ఘృ॒తస్య॑ పూర్ణగ్గ్ స్వ॒ధాం ।
 తము॑పోదతిష్ఠంతమ॒జుహ॑వః ।
 తేన॑ మా॒స్యూర్జ॑మవారుంధత ।
 తస్మా॑న్మాసి పితృ॒భ్యః క్రియ॑తే ।
 మను॑ష్యా అపశ్యంచమ॒సం ఘృ॒తస్య॑ పూర్ణగ్గ్
 స్వ॒ధాం ॥ 52 ॥

తము॑పోదతిష్ఠంతమ॒జుహ॑వః ।
 తేన॑ ద్వ॒యీమూర్జ॑మవారుంధత ।

తస్మాద్ద్విరహోఽ మనుష్యేభ్య ఉపప్రాయతే |
 ప్రాతశ్చ సాయం చ |
 పశవోఽపశ్యంచమసం ఘృతస్య పూర్ణగ్గ్ స్వధాం |
 తముపోదతిష్ఠంతమజుహవః |
 తేన త్రయీమూర్జమవారుంధత |
 తస్మాత్త్తిరహ్నః పశవః ప్రేరతే |
 ప్రాతః సంగవే సాయం |
 అసురా అపశ్యంచమసం ఘృతస్య పూర్ణగ్గ్
 స్వధాం || 53 ||

తముపోదతిష్ఠంతమజుహవః |
 తేన సంవత్సర ఊర్జమవారుంధత |
 తే దేవా అమన్యంత |
 అమీ వా ఇదమభూవన్ |
 యద్వయగ్గ్స్మ ఇతి |
 త ఏతాని చాతుర్మాస్యాన్యపశ్యన్ |
 తాని నిరవపన్ |
 తైరేవైషాం తామూర్జమవృంజత |
 తతో దేవా అభవన్ |
 పరాసురాః || 54 ||

యద్యజతే ।

యామే॒వ దే॒వా ఊర్జ॑మవారుంధత ।

తాం తే॒నావ॑రుంధే ।

యత్ప్రి॑తృభ్యః కరోతి ।

యామే॒వ పిత॑ర ఊర్జ॑మవారుంధత ।

తాం తే॒నావ॑రుంధే ।

యదా॑వసథే॒ఽన్యగ్ం హ॑రంతి ।

యామే॒వ మను॑ష్యా ఊర్జ॑మవారుంధత ।

తాం తే॒నావ॑రుంధే ।

యద్దక్షి॑ణాం దదాతి ॥ 55 ॥

యామే॒వ పశ॑వ ఊర్జ॑మవారుంధత ।

తాం తే॒నావ॑రుంధే ।

యచ్ఛా॑తుర్మాస్యై॒ర్యజ॑తే ।

యామే॒వాసు॑రా ఊర్జ॑మవారుంధత ।

తాం తే॒నావ॑రుంధే ।

భవ॑త్యాత్మనా ।

పరా॑ఽన్య భ్రాతృ॑వ్యో భవతి ।

విరాజో॑ వా ఏ॒షా విక్రా॑ంతిః ।

యచ్ఛా॑తుర్మాస్యా॒ని ।

వైశ్వదే॒వేనా॒స్మిన్లోకే॒ ప్రత్య॑తిష్ఠత్ ।

వరుణప్ర॒ఘాసై॒రంత॑రిక్షే ।
 సా॒కమే॒దైర॒ముష్మి॑న్లోకే ।
 ఏ॒ష హ॒త్వావై తథ్స॑ర్వం భవతి ।
 య ఏ॒వం వి॒ద్వాగ్శ్చ॑తుర్మాస్యై॒ర్యజతే॑ ॥ 56 ॥

మను॑ష్యా అప॑శ్యంచ॒మనం॑ ఘృత॑స్య పూర్ణగ్గ్ స్వ॒ధామసు॑రా
 అప॑శ్యంచ॒మనం॑ ఘృత॑స్య పూర్ణగ్గ్ స్వ॒ధామసు॑రా
 దదా॑త్యతిష్ఠచ్చ॒త్వారి చ॑ ॥ 9 ॥

అగ్ని॑ర్వావ సం॑వథ్స॒రః ।
 ఆది॑త్యః పరి॑వథ్స॒రః ।
 చంద్ర॑మా ఇదా॑వథ్స॒రః ।
 వాయు॑రను॑వథ్స॒రః ।
 యద్వై॑శ్వదే॒వేన॑ యజ॑తే ।
 అగ్ని॑మే॒వ తథ్స॑ంవథ్స॒రమా॑ప్నోతి ।
 తస్మా॑ద్వై॒శ్వదే॒వేన॑ యజ॑మానః ।
 సం॑వథ్స॒రీణాగ్ స్వ॒స్తిమా॑శాస్త ఇ॒త్యాశా॑సీత ।
 యద్వ॑రుణప్ర॒ఘాసై॒ర్యజతే॑ ।
 ఆది॑త్యమే॒వ తత్ప॑రి॒వథ్స॒రమా॑ప్నోతి ॥ 57 ॥

తస్మా॑ద్వ॒రుణప్ర॒ఘాసై॒ర్యజ॑మానః ।
 పరి॑వథ్స॒రీణాగ్ స్వ॒స్తిమా॑శాస్త ఇ॒త్యాశా॑సీత ।
 యథ్సా॑కమే॒దైర్య॑జతే ।

చంద్రమసమే॑వ తది॑దావ॒థ్సర॑మా॒ప్నోతి॑ ।
 తస్మా॑థ్సాక॒మేధై॑ర్యజమా॒నః ।
 ఇదా॑వ॒థ్సరీ॒ణాగ్ స్వ॒స్తిమా॑శాస్త ఇ॒త్యాశా॑సీత ।
 యత్ప్రి॑త్యయజ్ఞే॒న య॑జతే ।
 దే॒వానే॑వ తద॒న్వవ॑స్యతి ।
 అథ॑ వా అ॒స్య వా॒యుశ్చ॑నువ॒థ్సర॑శ్చాప్రీ॒తావ॑చ్ఛిష్యేతే ।
 యచ్ఛు॑నాసీ॒రీయే॑ణ య॑జతే ॥ 58 ॥

వా॒యుమే॑వ తద॒నువ॑థ్సర॒మాప్నోతి॑ ।
 తస్మా॑చ్ఛునాసీ॒రీయే॑ణ య॑జమా॒నః ।
 అను॑వ॒థ్సరీ॒ణాగ్ స్వ॒స్తిమా॑శాస్త ఇ॒త్యాశా॑సీత ।
 సం॑వ॒థ్సరం॑ వా ఏ॒ష ఈ॑ప్సతీ॒త్యాహుః॑ ।
 యశ్చా॑తుర్మా॒స్యైర్య॑జత ఇ॒తి ।
 ఏ॒ష హ త్వే॑ సం॑వ॒థ్సర॑మా॒ప్నోతి॑ ।
 య ఏ॒వం వి॒ద్వాగ్ శ్చా॑తుర్మా॒స్యైర్య॑జతే ।
 విశ్వే॑ దే॒వాః సమ॑యజంత ।
 తే॒ఽగ్ని॑మే॒వా॒యజ॑ంత ।
 త ఏ॒తం లో॑కమ॒జయన్॑న్ ॥ 59 ॥

యస్మి॑న్నగ్నిః ।
 యద్వై॑శ్వదే॒వేన॑ య॑జతే ।
 ఏ॒తమే॑వ లో॒కం జ॑యతి ।

యస్మిన్మగ్నిః |
 అగ్నేరేవ సాయుజ్యముపైతి |
 యదా వైశ్వదేవేన యజతే |
 అథ సంవత్సరస్య గృహపతిమాప్నోతి |
 యదా సంవత్సరస్య గృహపతిమాప్నోతి |
 అథ సహస్రయాజినమాప్నోతి |
 యదా సహస్రయాజినమాప్నోతి || 60 ||

అథ గృహమేధినమాప్నోతి |
 యదా గృహమేధినమాప్నోతి |
 అథాగ్నిర్భవతి |
 యదాఽగ్నిర్భవతి |
 అథ గౌర్భవతి |
 ఏషా వై వైశ్వదేవస్య మాత్రా |
 ఏతద్వా ఏతేషామవమం |
 అతోఽతో వా ఉత్తరాణి శ్రేయాగ్ంసి భవంతి |
 యద్విశ్వే దేవాః సమయజంత |
 తద్వైశ్వదేవస్య వైశ్వదేవత్వం || 61 ||

అథాదిత్యో వరుణగ్ం రాజానం
 వరుణప్రథూసైరయజత |
 స ఏతం లోకమజయత్ |

యస్మిన్నాదిత్యః |
 యద్వరుణప్రఘాసైర్యజతే |
 ఏతమేవ లోకం జయతి |
 యస్మిన్నాదిత్యః |
 ఆదిత్యస్యైవ సాయుజ్యముపైతి |
 యదాదిత్యో వరుణగ్ం రాజానం
 వరుణప్రఘాసైరయజత |
 తద్వరుణప్రఘాసానాం వరుణప్రఘాసత్వం |
 అథ సోమో రాజా ఛందాగ్ంసి
 సాకమేధైరయజత || 62 ||

స ఏతం లోకమజయత్ |
 యస్మిగ్గశ్చంద్రమా విభాతి |
 యథ్సాకమేధైర్యజతే |
 ఏతమేవ లోకం జయతి |
 యస్మిగ్గశ్చంద్రమా విభాతి |
 చంద్రమస ఏవ సాయుజ్యముపైతి |
 సోమో వై చంద్రమాః |
 ఏష హ త్వై సాక్షాథ్సోమం భక్షయతి |
 య ఏవం విద్వాంథ్సాకమేధైర్యజతే |
 యథ్సోమశ్చ రాజా ఛందాగ్ంసి చ సమైధంత || 63 ||

తథా॑కమే॒ధానా॑గ్ం సాకమే॒ధత్వం॑ ।

అధ॑ర్తవః పిత॑రః ప్ర॒జాప॑తిం పిత॑రం

పితృ॑యజ్ఞేనా॒యజంత॑ ।

త ఏ॒తం లో॑కమ॒జయన్॑న్ ।

యస్మి॑న్ప్రత॒వః ।

యత్పితృ॑యజ్ఞేన॒యజతే॑ ।

ఏ॒తమే॒వ లో॑కం జ॒యతి॑ ।

యస్మి॑న్ప్రత॒వః ।

ఋతూ॑నామే॒వ సా॒యుజ్య॑ముపైతి ।

యదృ॑తవః పిత॑రః ప్ర॒జాప॑తిం పిత॑రం

పితృ॑యజ్ఞేనా॒యజంత॑ ।

తత్పితృ॑యజ్ఞస్య పితృ॑యజ్ఞత్వం ॥ 64 ॥

అథౌ॑షధయ ఇ॒మం దే॒వం త్ర్యం॑బక్తైర॒యజంత॑

ప్రథే॑మహి॒తి ।

తతో॑ వై తా అప్ర॑థంత ।

య ఏ॒వం వి॒ద్వాగ్స్త్ర్యం॑బక్తైర॒యజతే॑ ।

ప్రథ॑తే ప్ర॒జయా॑ పశు॒భిః ।

అథ॑ వా॒యుః ప॑రమే॒ష్ఠిన॑గ్ం శునా॑సీరీ॒యేణా॑యజత ।

స ఏ॒తం లో॑కమ॒జయ॑త్ ।

యస్మి॑న్వా॒యుః ।

యచ్ఛునాసీరీయేణ యజతే |
 ఏతమేవ లోకం జయతి |
 యస్మిన్వాయుః || 65 ||

వాయోరేవ సాయుజ్యముపైతి |
 బ్రహ్మవాదినో వదంతి |
 ప్ర చాతుర్మాస్యయాజీ మీయతా(3) న ప్రమీయతా(3) ఇతి |
 జీవన్వా ఏష ఋతూనప్యేతి |
 యది వసంతా ప్రమీయతే |
 వసంతో భవతి |
 యది గ్రీష్మే గ్రీష్మః |
 యది వర్షాసు వర్షాః |
 యది శరది శరత్ |
 యది హేమన్ హేమంతః |
 ఋతుర్భూత్వా సంవత్సరమప్యేతి |
 సంవత్సరః ప్రజాపతిః |
 ప్రజాపతిర్వావైషః || 66 ||

పరివత్సరమాప్నోతి శునాసీరీయేణ యజతేఽజయంధుహస్తయాజిన -
 మాప్నోతి వైశ్వదేవత్వగ్ం సాకమేధైరయజత సమైధంత
 పితృయజ్ఞత్వం జయతి యస్మిన్వాయుర్హేమంతస్త్రీణి చ || 10 ||

ఉభయే యువగ్ం సురామముదస్థాన్ని వై యస్య ప్రాతఃసవన
ఏక్షేకోఽసుర్యం పవమానః ప్రజా వై సత్రమాసతాగ్నిర్వావ
సంవత్సరో దశ || 10 ||

ఉభయే వా ఉదస్థాథ్సర్వాభిర్మధ్యతోఽత్ర వావ బ్రాహ్మణేష్వధ
గృహమేధినగ్ం షట్ష్ఠిః || 66 ||

ఉభయే వావైషః ||

|| హరిః ఓ(3)ం ||

|| ఇతి కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే ప్రథమాష్టకే చతుర్థః ప్రశ్నః సమాప్తః ||